

der er bygget Statsbaner med privat Tilskud og Statsbaner uden Tilskud. Saa er der bygget private Baner med Rentegaranti, saa Stats- og Privatbaner med Expropriationsudgifternes Dækning osv., det er mange forskjellige Principer. Dette har blandt Andet ført til Noget, som i mine Dine er høist besynderligt, nemlig at medens der til Statsbanerne her paa Sjælland ikke er ydet en eneste Ore fra privat Side, saa er der ikke anlagt en eneste Stump Statsbaneovre i Sylland og paa Fyen, uden at de paagjældende Egne have ydet temmelig betydelige Tilskud. Til selve Hovedbanen Bændrup-Frederikshavn, som har en jærlig Betydning for den gjenneगाaende Trafik, giver de paagjældende Egne, saa vidt jeg hukter, omtrent 50,000 Kr. pr. Banemil. Jeg vilde som sagt et Enten-Eller, enten nogenlunde bestemte Regler for Tilskud til de fremtidige Baneanlæg eller ogsaa, og det var det, jeg helst vilde, skulde man komme bort fra disse private Tilskud, saaledes at de fremtidige Baner væsentligt og i Reglen anlægges for Statens Regning. Jeg har nemlig haft meget vanskeligt ved at skjelne imellem Statsinteresser og lokale Interesser, de kunne vanskeligt skilles ad. Jeg kan gjerne sige, at et hvilket som helst Stykke Bane, skjøndt den liggerovre i den fjerneste Krog af Sylland, dog vil have Betydning ogsaa med Hensyn til Statsinteresser, idet den vil have Betydning med Hensyn til at forøge Trafiken paa hele Statsbanenettet og til at ophjælpe de paagjældende Egne. Med Hensyn til Sammenligninger angaaende Banens Rentabilitet, da er det selvfølgelig meget vanskeligt at nævne den Ting, men jeg vil gjerne minde om, at i de Egne, som ligger her paa Sjælland nærmest Kjøbenhavn, vil der selv under lige Vilkaar selvfølgelig være større Trafik her nærmest ved Kjøbenhavn end i de yderste Egne af Landet. Jeg skal iøvrigt ikke opholde Thinget videre, da Forhandlingen er trukket saa langt ud, men jeg vil blot fremhæve, at det, som er en særlig Grund til, at jeg stemmer for de paagjældende Egenes Fritagelse for Tilskud, navnlig disse 25,000 Kroner, er, at jeg mener, at man burde stræbe hen til at komme til nogenlunde faste Regler for Fremtiden, saa at fremtidige Baneanlæg udelukkende kunde ske paa Statens Regning. Som Følge deraf anbefaler jeg at stemme for Lovforslaget, som det blev vedtaget ved 2den Behandling.

Raben: Det er i Anledning af en Bemærkning, som fremkom fra den ærede 4de Landsthingsmand for 3die Kreds (Reedby-

Thott), at jeg vil tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger. Det ærede Medlem udtalte, at det var et ganske analogt Tilfælde, den Gang man bevilgede en Sidebane fra Bramminge til Ribe. Jeg kan nu ikke hælde til den Mening. Jeg var den Gang Medlem af det paagjældende Udvalg, om jeg mindes ret, i alt Fald var jeg Medlem af Føllesthinget, den Gang denne Lov blev vedtagen; men det var ganske andre Hensyn, vi tog den Gang, det var Hensynet til Ribes jærlig betrængte Stilling ovenpaa Krigen, det var Hensynet til den gamle Stiftsby med sine mange historiske Mindre, og det var Hensynet til, at Ribes Forbindelse med Havet blev jo længere jo ringere. Ribe var jo i en forfærdelig Gjæld i Anledning af sin Havn, en Gjæld, som den aldrig kunde betale, og som den ogsaa for største Delen har faaet eftergivet. Ribe ligger paa en Enklave saa at sige inde i Sønderjylland; til 3 Sider har den kun $\frac{1}{2}$ Mil. til Vandgrændsen eller Vesterhavet. Den har alene et nogenlunde ordentligt Opland mod Nord, og for at lette dette Opland Forbindelsen med Ribe og for at støtte Ribe, saa den ikke aldeles skulde gaa til Grunde, var det, at vi ikke havde nogen Betænkelse ved at bevilge Jernbanen fra Bramminge til Ribe. Desuden havde vi ogsaa den Gang Die for, at denne Bane kunde blive fortsat ned ad Slesvigs Vestkyst, hvad der ogsaa har viist sig at være rigtig. Der var allerede dengang Bestræbelser i Gang i den vestlige Del af Sønderjylland for at faae en Bane op ad den Kyst og derved fremme Forbindelsen mellem de tvægrige Egne i det nordlige Sylland og de Egne, hvor man særlig trænger til at faae Indfærjel af Marstbæg. Jeg kan som sagt ikke billige de Udtalelser, som kom fra de ærede Medlemmer. Det var af ganske andre Grunde, som jeg her har tilladt mig at udvikle, at vi i sin Tid bevilgede denne Jernbane. Iøvrigt vil jeg stemme for det subsidære Udvalgsforslag. Jeg kan ikke være med til at etablere et andet Princip paa Sjælland end det, der hidtil har været gjældende i Fyen og Sylland.

Da ingen flere ønskede at udtale sig, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning.

1) Underændringsforslag af Suel til det af Udvalgets Mindretal subsidært stillede Ændringsforslag: